

ΤΕΤΡΑΔΙΑ

πολιτικού διαλόγου έρευνας και κριτικής

τετράδιο ενενηκοστό
ενενηκοστό πρώτο

χειμώνας 2025
άνοιξη 2026

1945-2025: ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 80 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ	5
Μιχάλης Π. Λυμπεράτος: Η συμβολή της Ελλάδας στην παγκόσμια αντιφασιστική νίκη (1939-1945)	11
Γιώργος Χαρβαλιάς: 80 χρόνια μετά την συντριβή του ναζισμού η Γερμανία επανεξο- πλίζεται: Υπνοβάτες στον δρόμο για τον Τρίτο Παγκόσμιο	25
Γρηγόρης Ρουμπάνης: Ο ιστορικός φασισμός και η κληρονομιά του	35
Γιώργος Αλεξάτος: Διαδρομές και μεταλλάξεις του φασισμού και της Ακροδεξιάς στην Ελλάδα	49
Γιώργος Κοντογιώργης: Το αυταρχικό φαινόμενο στην Ευρώπη και οι μαιανδρισμοί της στοχαστικής νεωτερικότητας	61
Βασίλης Λιόσης: Παρατηρήσεις σχετικά με το φαινόμενο του ναζισμού και τις προσπά- θειες αναθεώρησης της ιστορίας	85
Γιάννης Σκαλιδάκης: Για το εγχείρημα της ΠΕΕΑ	97
Παντελής Βατάκης – Κώστας Λαγός: Κωνσταντίνος Δ. Περρίκος: Ο ηγέτης, ο μα- χητής, ο πατριώτης	107
Βασίλης Γ. Μανουσάκης: Πολιτικές οικονομικού ελέγχου στην κατεχόμενη Κρήτη (1941-45)	125
Γεώργιος Α. Καλογεράκης: Εγκλήματα των Γερμανών στην Κρήτη (1941 – 1945) ..	135
Δημήτρης Αλευρομάγειρος – Αριστομένης Ι. Συγγελάκης: Η επικαιρότητα του αγώνα διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών	147

Διονύσιος Γ. Δρόσος: «Ενοχές» πολλών ταχυτήτων. Η Γερμανία, τα χρέη της και τα παιχνίδια με την μνήμη	169
Δημήτριος Α. Κούρτης: Η δικαιοδοτική ασυλία και η αξίωση επανόρθωσης: Μερικές σκέψεις αναφορικά με την ελληνική περίπτωση	195
Τριαντάφυλλος Μηταφίδης: Απαιτούμε, δεν απαιτούμε τις γερμανικές οφειλές (Μα-νώλης Γλέζος)	213
Θανάσης Δημάκας: Μνήμη, διεκδίκηση και αγώνας για δικαίωση ως απάντηση στη διαχρονική ακροδεξιά απειλή	221
Βασιλική Λάζου: Η Εθνική Αντίσταση ως πολιτική και ηθική παρακαταθήκη	229
Δημήτρης Δεληολάνης: Η Τζώρτζα Μελόνη και οι μεταφορμισμοί της ιταλικής άκρας Δεξιάς. Από τον νεοφασισμό του MSI στους Αδελφούς της Ιταλίας	237

70 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟ 1955 ΚΑΙ 50 ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ-ΚΑΤΟΧΗ ΤΟ 1974

Λεωνίδας Λεωνίδου: Τα αρχικά στάδια προπαρασκευής του αγώνα της ΕΟΚΑ	247
Κύπρος - Ανεξίτηλες μνήμες 1974: Συνέντευξη του Χρήστου Ηλιάδη στον Βασίλη Φούσκα	257
Ηλίας Νικολόπουλος, Ίρις Νικολοπούλου: Το Διεθνές Εμπόριο και οι αιτίες ύπαρξης και ανάπτυξής του. Κριτική προσέγγιση	287

TETRADIA

OF POLITICAL DIALOGUE, RESEARCH AND CRITIQUE

39 Mavromihali St., Athens P.O. 106 80, Greece
Tel. ++2103601956

www.stochastis.gr • email: tetradia@stochastis.gr

Publisher: Stochastis Editions

Editor: Loukas Axelos

Editorial Board: †Manolis Angelidis (E.B. 1980-2018), Loukas Axelos, Dimitris Beladis, Dimitris Deliolanes, Vassilis K. Fouskas, Stavros Lygeros, Ilias I. Nikolopoulos, Petros Papapolyviou, Rudi Rinaldi, Lefteris Roussos, Laokratis Vassis, Kostas Venizelos

Secretariat: Dimitris Deliolanes, Stavros Lygeros

Regular Associates: Christina Andreou, Stathis Andreou, Marios L. Evriviadis

1945–2025: TRIBUTE TO 80 YEARS SINCE THE DEFEAT OF FASCISM

EDITORIAL NOTE

Michalis P. Lymberatos: *Greece's contribution to the global anti-fascist victory (1939–1945)*

Giorgos Charvalias: *80 years after the defeat of Nazism, Germany is rearming: Sleepwalkers on the road to the Third World War*

Grigoris Roubanis: *Historical fascism and its legacy*

Giorgos Alexatos: *Paths and transformations of fascism and the Far Right in Greece*

Giorgos Kontogiorgis: *The authoritarian phenomenon in Europe and the meanderings of reflective modernity*

Vasilis Liosis: *Observations on the phenomenon of Nazism and on attempts to revise history*

Giannis Skalidakis: *On the project of the PEEA*

Pantelis Vatakis – Kostas Lagos: *Konstantinos D. Perrikos: The leader, the fighter, the patriot*

Vasilis G. Manousakis: *Policies of economic control in occupied Crete (1941–45)*

Georgios A. Kalogerakis: *German crimes in Crete (1941–1945)*

Dimitris Alevromageiros – Aristomenis I. Syngelakis: *The contemporary relevance of the struggle to claim Germany's debts*

Dionysios G. Drosos: *"Guilt" at different speeds: Germany, its debts, and the games of memory*

Dimitrios A. Kourtis: *Jurisdictional immunity and the right to reparation: Some reflections on the Greek case*

Triantafyllos Mitaftidis: *We demand, we do not beg for Germany's debts – Manolis Glezos*

Thanasis Dimakas: *Memory, claims, and the struggle for justice as a response to the enduring far-right threat*

Vasiliki Lazou: *The National Resistance as a political and moral legacy*

Dimitris Deliolanes: *Giorgia Meloni and the transformations of the Italian far right: From the MSI's neo-fascism to the Brothers of Italy*

70 YEARS SINCE THE START OF THE NATIONAL LIBERATION STRUGGLE IN CYPRUS IN 1955 AND 50 SINCE THE TURKISH INVASION-OCCUPATION IN 1974

Leonidas Leonidou: *The initial stages of preparing the EOKA struggle*
Cyprus – Indelible memories of 1974: Interview of Christos Iliadis with Vasilis Fouskas

Ilias Nikolopoulos, Iris Nikolopoulou: *International trade and the causes of its existence and development: A critical approach*

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ 80 ΧΡΟΝΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ ΤΟ 1945

Επιμέλεια - Συντονισμός

Λουκάς Αξελός

Μένιος Συγγελάκης

ΣΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ

ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΟΙ:

Αλεξάτος Γιώργος

Αλευρομάγειρος Δημήτρης

Αξελός Λουκάς

Βατάκης Παντελής

Δεληολάνης Δημήτρης

Δημάκας Θανάσης

Δρόσος Διονύσιος

Καλογεράκης Γεώργιος

Κοντογιώργης Γιώργος

Κούρτης Δημήτριος

Λαγός Κώστας

Λάζου Βασιλική

Λιόσης Βασίλης

Λυμπεράτος Μιχάλης

Μανουσάκης Βασίλης

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Ρουμπάνης Γρηγόρης

Σκαλιδάκης Γιάννης

Συγγελάκης Μένιος

Χαρβαλιάς Γιώργος